

מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד החינוך במוסדות ציבור

לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה 1985

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹ ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד החינוך (להלן – המשרד) למוסדות ציבור:

מוסדות ציבור להעמקת החינוך היהודי

תקנה תקציבית מס': 31.22.51

יחידה: האגף לתרבות תורנית (להלן-האגף)

1. גופים / נושאים נתמכים:

מוסדות ציבור שהם מרכזים להעמקת החינוך היהודי ומוסדות ציבור הפועלים ברוח דוח ועדת שנהר, המקנים מושגי יסוד וערכי יהדות בסיסיים כחינוך העשרתי לילדים ובני נוער עד גיל 18 הלומדים במערכת החינוך הממלכתי.

2. מטרת הפעילות:

- (1) הקניית ערכי יסוד של המורשת היהודית לילדים ובני נוער ממערכת החינוך הממלכתי, שלא במסגרת תכנית הלימודים הפורמלית;
- (2) העמקת הידע של הילד והנער לפיתוח רגשי הזדהות עם העם היהודי, הארץ והמורשת היהודית.

3. סוגי הפעילות:

- (1) הפעלה חברתית, יצירתית או לימודית, כגון: לימוד טקסטים ועיון בהם, משחקי חברה, דיונים בקבוצות, הצגות, שירה, דרמה, דפי עבודה, חידונים; הפעלה זו יכול שתהיה במסגרת מפגשים בין בתי ספר ממלכתיים לבתי ספר אחרים.
- (2) שימוש באמצעי המחשה רבים ומגוונים (עזרים אורקוליים, תיאטרון בובות וכדומה).

4. מקום הפעילות:

הפעילות תתקיים במוסד הציבור עצמו, במוסד חינוך כהגדרתו בחוק לימוד חובה, התש"ט-1949² (להלן – מוסד חינוך), או באתרים אחרים שאישר צוות הפיקוח (להלן – צוות הפיקוח) המורכב ממפקח המרכזים באגף וממפקח המטה לישום דוחות ועדת שנהר-קרמניצר (להלן – המטה).

5. מבחנים ותנאים:

- (1) אחת ממטרותיו העיקריות של מוסד הציבור, הרשומות אצל רשם העמותות או אצל רשם אחר, לפי העניין, היא כאמור בסעיף 2;
- (2) מוסד הציבור אינו מוסד חינוך, או ישיבה, וכן אינו אירגון נוער או תנועת נוער;
- (3) מוסד הציבור לא מקבל ממשד ממלכתי אחר תמיכה כספית מתקנה תקציבית אחרת עבור אותו סוג פעילות שלשמו הוא מבקש תמיכה לפי מבחנים אלה;
- (4) הפעילות הנתמכת אינה נערכת במסגרת תכנית הלימודים הפורמלית בבתי הספר;
- (5) ההשתתפות בפעילות הנתמכת אינה מטלת חובה מטעם בית הספר שבו לומדים הילדים ובני הנוער, ומוסד הציבור ובית הספר יבהירו זאת בכתב להורי התלמידים;
- (6) למוסד הציבור ניסיון של שנתיים לפחות בקיום הפעילות הנתמכת לפי מבחנים אלה;
- (7) בשנה שקדמה להגשת בקשת התמיכה לפי מבחנים אלה קיים מוסד הציבור פעילות בהיקף שאינו נופל ממחצית הפעילות שבעבורה מתבקשת התמיכה;
- (8) המוסד ידווח, בעת הגשת הבקשה, על פי הנהלים הקבועים במשרד על פעילותו במשך שנתיים בטרם הגשת הבקשה לתמיכה;
- (9) המדריכים שמפעיל מוסד הציבור סיימו שתיים עשרה שנות לימוד לפחות, עוברים הכשרה, השתלמות והנחיה, והם פועלים לפי מערכי פעולה שאישר מפקח המרכזים באגף; השתלמויות ומערכי פעולה של

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60. התשנ"ב עמ' 34.
² ס"ח התש"ט, עמ' 287.

- מוסדות שהוכרו כפועלים ברוח דוח שנהר יפוקחו על-ידי מטה שנהר ; הפיקוח הכולל על המוסדות כולם יהיה בידי צוות הפיקוח;
- (10) במוסד ציבור שלו פעילות של עד 10,000 ימי תלמיד יש בסגל רכז חינוכי המועסק דרך קבע בהיקף של 1/4 משרה לפחות, ובמוסד ציבור שלו פעילות של מעל ל- 10,000 ימי תלמיד יש בסגל רכז חינוכי המועסק דרך קבע בהיקף של 1/2 משרה לפחות, העוסק בריכוז מקצועי ובבניית התוכנית החינוכית של הפעילויות הנתמכות, והוא יהיה בעל נסיון פדגוגי מוכח של שנתיים לפחות וכן בעל תואר ראשון או בעל השכלה תורנית של תכנית מלאה במוסד לימוד תורני 5 שנים לפחות לאחר הגיעו לגיל 18;
- (11) מוסד הציבור מגיש בקשה לקיים פעולות לקבוצות בהיקף שנתי של 4,000 ימי תלמיד לפחות, וכן יצבור 5 נקודות לפחות בניקוד מאפייני הפעילות כמפורט בסעיף (8);
- (12) מוסד הציבור מקיים פעילות בעלת אופי קבוצתי, כאמור בפסקה (11) בהיקף שלא יפחת מ-10 שעות שבועיות (גם אם לא מדובר באותה קבוצת תלמידים) במשך שישה חודשים לפחות במרוצת שנת הלימודים (למעט פגרות בבתי ספר).

6. מדדים המשפיעים על התמיכה:

- (1) היקף הפעילות הנמדדת בימי תלמיד:
- (א) יום תלמיד- פעילות בת 4 שעות אקדמיות ומעלה הניתנת כפעילות לא פורמלית לתלמיד אחד;
- (ב) פעילות של פחות מיום תלמיד מלא תחושב יחסית ל- 4 שעות אקדמיות, ובלבד שלא תפחת משעה אקדמית;
- (ג) לעניין חישוב ניקוד ימי תלמיד, תילקח בחשבון פעילות קבועה ופעילות מזדמנת;
- (ד) לצורך חישוב התמיכה, לא תילקח בחשבון פעילות שכולה סיורים לימודיים או פעילות האופיינית לארגון נוער או לתנועות נוער (כגון: מחנה קיץ, קייטנה); סיור לימודי יוכר רק במידה והוא רכיב אינטגרלי בתוכנית החינוכית של אותה קבוצת תלמידים.
- (ה) הפעילות שתילקח בחשבון לצורך התמיכה תהיה פעילות המלווה בהדרכה צמודה לכל קבוצה שמספר התלמידים המשתתפים בה אינו פחות מ- 10 ואינו עולה על 41; למעט כיתות חינוך מיוחד בהן לא יפחת מספר התלמידים מ-6.
- (ו) לצורך חישוב התמיכה בפעילויות של מפגשים בין בתי ספר ממלכתיים לבתי ספר אחרים, ילקחו בחשבון רק התלמידים מבתי הספר הממלכתיים לחישוב ימי התלמיד.
- (2) מאפייני הפעילות:
- (א) סוג האוכלוסייה (עיירות פיתוח, חינוך מיוחד, טעוני טיפוח וכיוצא באלה);
- (ב) הכנת חומר חינוכי ויצירתי;
- (ג) הנחייה וכתיבת מערכי לימוד;
- (ד) היבט הפעלתי וחוייית;
- (ה) פיתוח מרכזי למידה;
- (ו) פעילות סדרתית מתמשכת;
- (ז) נייודות הצוות החינוכי;
- (ח) השתתפות הצוות החינוכי בהכשרה ובהשתלמויות במהלך השנה;
- (ט) ניהול דיון ופעילויות אקטואליות ורלוונטיות.

7. אופן חישוב התמיכה:

- (1) היקף התמיכה בכל מוסד ציבור יתבסס על כמות הפעילות הנמדדת לפי ימי תלמיד ועל מאפייני הפעילות ואופיה;
- (2) התקציב יחולק כמפורט להלן:
- (א) 70% מסכום התקנה התקציבית יחולקו לפי ניקוד ימי התלמיד על פי ביצוע תוכנית הפעולה המאושרת; ימי תלמיד המועברים בידי מתנדבים שאינם פועלים בקביעות במהלך שנת הלימודים לא ילקחו בחשבון לצורך התמיכה;
- (ב) 30% מסכום התקנה התקציבית יחולק על-פי ניקוד מאפייני הפעילות;
- (3) לפעילות ברוח דוח ועדת שנהר שתימצא זכאית לתמיכה לפי מבחנים אלה, לפי קביעת הפיקוח של מטה שנהר, תינתן תוספת של 30% לניקוד הכולל שהוענק לה; מטה שנהר יפרסם באתר האינטרנט שלו לא יאוחר מ- 30 יום לפני המועד האחרון להגשת בקשות התמיכה את אמות המידה לפעילות ברוח דוח שנהר וכן יפרסם, לאחר בחינת הבקשות, את רשימת המוסדות שהוכרו כפועלים ברוח הדוח וזכו לתוספת;
- (4) בעבור פעילות המועברת בידי מתנדבי שירות לאומי ייערך איגום שווי התמיכה של המשרד בשני האלמנטים: הפעלת המתנדב והפעילות המבוצעת על-פי תקנה זו. התמיכה לפי תקנה זו תינתן לאחר

- תחשיב שיכלול איגום כספי זה, ויביא בחשבון תמיכה שכבר ניתנה למוסד בדרך של מימון הפעלת מתנדבי השירות הלאומי; שווי התמיכה עבור מתנדבי השירות הלאומי יחושב על-פי העלות של הפעלת המתנדב לחודשים ספטמבר-יוני המשולמת על-ידי האגף לשירות לאומי במשרד;
- (5) התקציב האמור, הכולל איגום כאמור בפסקה (4), יחולק בסך כל הנקודות שיוענקו ועל פיו ייקבע ערך נקודה;
- (6) לא תוכר לצורך תמיכה הגדלת פעילות במספר ימי תלמיד משנה לשנה של מוסד ציבור מעבר למפורט להלן:
- (א) מוסד ציבור שנוסד בתוך 5 שנים לפני יום הגשת הבקשה יוכל להגדיל את היקף פעילותו משנה לשנה עד ל- 50% מן הפעולות שבוצעו בשנה הקודמת;
- (ב) מוסד ציבור שנוסד לפני יותר מ-5 שנים יוכל להגדיל את היקף פעילותו משנה לשנה עד ל- 25% מן הפעולות שבוצעו בשנה הקודמת.

8. ניקוד מאפייני הפעילות:

- מאפייני הפעילות המפורטים בסעיף 6 (2) ינוקדו בידי צוות הפיקוח כמפורט להלן:
- (1) סוג האוכלוסיה –
- (א) הדירוג החברתי-כלכלי הממוצע של בתי ספר שבהם לומדים התלמידים שהמוסד מקיים להם פעילות הוא בין 4.0 – 5.9 (לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) – 1 נקודה;
- (ב) הדירוג החברתי-כלכלי הממוצע של בתי ספר שבהם לומדים התלמידים שהמוסד מקיים להם פעילות הוא מ- 6.0 ומעלה (לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה) – 2 נקודות;
- (ג) לפחות 5% מפעילות המוסד מתבצעת לתלמידי החינוך המיוחד – 1 נקודה נוספת;
- (2) הכנת חומר חינוכי ויצירתי-
- (א) הכנת דפי מקורות ודפי עבודה – 1 נקודה.
- (ב) הכנת לוחות, כרזות, תמונות וציורים, משחקים, כרטיסי הפעלה, אביזרים (בובות, פאזלים, תחפושות וכדומה) – 2 נקודות;
- (3) הנחיית צוות המדריכים וכתבת מערכי לימוד-
- (א) הנחיה בהיקף של 1/2 משרה לפחות למוסד ציבור המקיים עד 10,000 ימי תלמיד בשנה – 1 נקודה;
- (ב) הנחיה בהיקף של משרה מלאה למוסד ציבור המקיים מעל 10,000 ימי תלמיד בשנה – 2 נקודות;
- (ג) רמת מערכי שיעורים – עד 2 נקודות;
- (4) היבט הפעלתי וחוייתי-
- (א) הפעלת מרכזי למידה ניידים בבתי הספר – 1 נקודה;
- (ב) אירוח של 15 כתות לפחות במהלך שנת התקציב במרכז למידה ניח אחד הממוקם במבנה חוץ בית-ספרי – 1 נקודה;
- (5) פיתוח מרכזי למידה –
- (א) תפאורה, אביזרי מרכזי הלמידה, אביזרים ואמצעים טכנולוגיים – 1 נקודה;
- (ב) הפקת סרטים ומיצגים אור-קוליים – 1 נקודה;
- (ג) שילוב קטעי מקורות וטקסטים – 1 נקודה;
- (6) פעילות סדרתית מתמשכת-
- (א) מוסד המפעיל מעל 30 חוגים חודשיים קבועים – 1 נקודה;
- (ב) מוסד הציבור מפעיל מעל 50 חוגים שבועיים קבועים – 2 נקודות;
- (ג) מוסד הציבור מפעיל מעל 100 חוגים שבועיים קבועים – 3 נקודות;
- (7) ניידות הצוות החינוכי-
- (א) הפעלת תכניות מחוץ למקומו של מוסד הציבור – 1 נקודה;
- (ב) הפעלת תכניות במרחק נסיעה של 30 ק"מ לפחות ממקומו של מוסד הציבור – 2 נקודות;
- (ג) הפעלת תכניות במרחק נסיעה של 60 ק"מ לפחות ממקומו של מוסד הציבור – 3 נקודות;
- (8) השתתפות הצוות החינוכי בהכשרה ובהשתלמויות במהלך השנה-
- (א) השתתפות צוות ההדרכה בסמינריון הכשרה (5 ימי סמינריון לפחות, כל אחד מהם בהיקף 8 שעות אקדמיות לפחות) שאישר צוות הפיקוח – 1 נקודה;
- (ב) השתתפות צוות ההדרכה בהשתלמויות (2 השתלמויות חד יומיות לפחות, כל אחת מהן בהיקף 8 שעות אקדמיות לפחות) שאישר צוות הפיקוח – 1 נקודה;

- (9) ניהול דיון ופעילויות אקטואליות ורלוונטיות -
- (א) ניהול דיון, בנושאים שנויים במחלוקת, שמטרתו גיבוש עמדה של התלמיד, תוך התייחסות והבאת עמדות שונות במערך הפעילות עצמו - 1 נקודה;
- (ב) עיסוק באירועים מתוך ההווייה הישראלית (מתחומי התקשורת, האומנות, פעילות אזרחית ועוד), תוך חיבורם למקורות יהודיים מגוונים - 1 נקודה;
- (ג) לימוד מנהגים ומקורות מגוונים של עדות וזרמים בעם היהודי - 1 נקודה.

9. נהלים:

- (א) לבקשת התמיכה יצורפו-
- (1) כל המסמכים הנדרשים להגשת בקשת תמיכה, בהתאם לכל דין ונוהל;
- (2) תכנית העבודה השנתית של מוסד הציבור, שתפרט את הפעילות המתוכננת על פי דרישות צוות הפיקוח, פירוט כח האדם בצירוף תעודות על השכלה, והכל לפי הצורך;
- (3) נתונים הדרושים לקביעת התמיכה, חתומים בידי מורשי החתימה.
- (ב) בקשת התמיכה תוגש גם דרך אתר האינטרנט של המשרד (אם יידרש).
- (ג) מוסד הציבור יגיש הצעת תקציב שבה ניתן לזהות את הפעילות הכספית של הפעילות הנתמכת.
- (ד) מוסד הציבור ימסור למשרד או לוועדת התמיכות כל נתון, מסמך או מידע הרלוונטי שידרש, במהלך השנה, לבחינת בקשת התמיכה.
- (ה) בסוף כל חודש ישלח מוסד הציבור דוח מסכם במסמך הערוך לפי דרישות צוות הפיקוח, שיפרט את כל הפעילויות שבוצעו, לרבות נתונים כמותיים ביחס לפעילות האמורה, אשר יוגש בדואר אלקטרוני; וכן יוגשו דוחות ביצוע כספיים בסוף כל רבעון בשני עותקים, במסמך על גבי נייר, חתומים בידי מורשי החתימה.
- (ו) בחינת הבקשות והפיקוח על הפעילות בשטח ייעשו בידי צוות הפיקוח.

10. מוסד ציבור המספק שירותי הכשרה, הנחיה, השתלמות, פרסום ומיחשוב למוסדות ציבור נתמכים:

- (א) מוסד ציבור שלפי קביעת צוות הפיקוח, הוא מספק שירותי הכשרה, הנחיה, השתלמות, פרסום ומיחשוב הנחוצים והמתאימים למבחנים אלה והמיועדים ל-10 מוסדות ציבור לפחות, שמתקיימים בהם המבחנים שבסעיף 5, ושספר ימי התלמיד שקיימו בשנה הקודמת ושעתידיים לקיים בשנת הגשת הבקשה אינו פחות מ-150,000 סך הכל, יהא זכאי לתמיכה בהתקיים תנאים אלה:
- (1) הוא מפעיל מערכת הכשרה, הנחייה והשתלמות לצוותי ניהול, הנחיה והדרכה של מוסדות הציבור הנתמכים;
- (2) הוא בעל ידע וניסיון מוכח של שנתיים לפחות בביצוע הפעילויות בתחום השירותים שפורטו ברישה של סעיף קטן זה;
- (3) הוא דואג ומפקח על כך שכח האדם במוסדות הציבור שהוא מדריך יהיה מקצועי ומיומן;
- (4) הוא ימציא לצוות הפיקוח תכנית עבודה שנתית שתכלול מספר ימי התלמיד המשוער בפעילות כל מוסד ציבור שהוא מדריך, סוג הפעילויות ותוכנית הלימודים של כל מוסד ציבור בנפרד;
- (5) הוא ימציא לצוות הפיקוח תוכנית עבודה שנתית של ההכשרה, ההנחייה, השתלמויות, הפרסום והמיחשוב שהוא מבצע;
- (6) הוא יספק את שירותיו לכל מוסד ציבור העומד במבחנים הקבועים בסעיף 5, אם יבקש זאת.
- (ב) גובה התמיכה למוסד הציבור המספק שירותים כאמור בסעיף זה, ייקבע לפי עלות תכנית העבודה והצעת התקציב שהוגשו ואושרו בידי צוות הפיקוח, ומכל מקום, לא יעלה על 10% מהיקף התמיכה שנקבעה למוסד הציבור אשר לו מסופקים השירותים;
- סכום התמיכה שיינתן למוסד הציבור המספק שירותים לפי סעיף זה יופחת בהתאמה ובאופן יחסי מהתמיכה שנקבעה למוסד הציבור שלו מסופקים השירותים והנתמך לפי סעיף 1.

11. תחילה:

תחילתם של מבחנים אלה ביום יט' אלול התשס"ז (2 בספטמבר 2007).

_____, התשס"ז

(_____, 2007)

יולי תמיר
שרת החינוך